

บทที่ 5

ศัพท์สัมพันธ์และการจัดหมู่

ผศ.บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร

หลักในการบริการการสืบค้นข้อมูลจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการเชื่อมโยงการสืบค้นแบบศัพท์สัมพันธ์ และเรียนรู้ถึงวิธีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ เพื่อให้สามารถให้บริการผู้ใช้ได้อย่างเป็นระบบ สะดวกทั้งการให้ยืมคืน และสะดวกในการจัดเก็บจัดเรียง

ศัพท์สัมพันธ์

ศัพท์สัมพันธ์เป็นการหาความหมายของคำต่างๆ นำมาเปรียบเทียบว่าเกี่ยวข้องกับอย่างไร โดยนำความรู้เดิมมาพิจารณาหาความสำคัญของคำเหล่านั้นเสียก่อนว่ามีโครงสร้างและหน้าที่อย่างไร แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบเพื่อหาความเกี่ยวข้องกันที่ละคู่ๆ ต่อจากนั้นจึงเลือกคำที่ถูกต้องกันมากที่สุด เป็นคำตอบสุดท้าย ดังนั้นศัพท์สัมพันธ์ จึงหมายถึงรายการคำศัพท์หรือบัญญัติคำศัพท์ มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก สรุปได้ว่า ศัพท์สัมพันธ์ (Thesaurus) คือคลังของคำศัพท์ ที่รวบรวมคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกันมารวมไว้เป็นกลุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดทำกลุ่มคำในเฉพาะของสาขาวิชา ซึ่งราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์ให้ชื่อว่า อรรถาภิธาน หมายถึง หนังสืออ้างอิงที่รวบรวมคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมาไว้ในกลุ่มเดียวกัน แต่ก็มักจะมีการใช้คำว่า ศัพท์สัมพันธ์อยู่ด้วยเช่นกัน (คลังศัพท์ไทย. 2557: ออนไลน์)

1. องค์ประกอบของอรรถาภิธาน

อรรถาภิธาน จะให้รายการคำศัพท์ตามลำดับอักษร ควบคุมคำที่มีความหมายเหมือนกัน คำพ้องหรือคำที่เขียนเหมือนกัน แต่ความหมายแตกต่างกัน มีรายการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์ในกลุ่มลำดับชั้น โดยทั่วไปมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 คำหลักของชุด (descriptor) ที่ใช้ในสาขาวิชานั้น

1.2 คำที่กำหนดให้ใช้และไม่กำหนดให้ใช้ รวมทั้งแนะนำว่า คำใดให้ใช้ได้ และใช้แทนคำอะไรบ้าง ซึ่งมักจะเป็นคำที่มีความหมายพ้องกับคำหลักหรือคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำหลัก แต่ไม่ใช้และได้กำหนดให้ใช้คำหลักแทน (จะใช้สัญลักษณ์ว่า UF หมายถึง Used For) เช่น Distance education, UF Open learning เป็นต้น

1.3 ข้อความอธิบายคำหลัก หรือคำนิยาม หรือขอบเขตของคำศัพท์ที่ใช้ (ใช้สัญลักษณ์คือ SN หมายถึง Scope Note) เพื่อให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับคำศัพท์นั้นๆ เช่น

Distance learning

SN Systematic use of techniques like correspondence, radio, television and the Internet to reach off-campus students

เป็นต้น

1.4 คำที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับ (relationship) กับคำหลัก

1.4.1 คำที่เป็นคำต้นสกุลของคำหลัก (Top Term) ใช้สัญลักษณ์คือ TT)

1.4.2 คำที่มีความหมายกว้างกว่าคำหลัก (Broader Term ใช้สัญลักษณ์ คือ BT)

1.4.3 คำที่มีความหมายแคบกว่าคำหลัก (Narrower Term ใช้สัญลักษณ์ คือ NT)

1.4.4 คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำหลัก (Related Term) ที่ไม่ใช่คำที่มีความหมายกว้างกว่าหรือแคบกว่า (ใช้สัญลักษณ์คือ RT) เช่น

Distance education

SN Systematic use of techniques line correspondence, radio, television and the Internet to reach off-campus students

UF Open learning

NT Virtual universities

RT Correspondence courses

Educational media

Electronic learning

Open universities

ตัวอย่างศัพท์สัมพันธ์ เช่น

1. เสื้อ เกี่ยวข้องกับคำใด

ก. เข็มขัด

ข. ถุงเท้า

ค. รองเท้า

ง. กางเกง

แนวคิด คำตอบ คือ ง. กางเกง เพราะการใส่เสื้อส่วนใหญ่แล้วต้องใส่ควบคู่กับ

กางเกง

2. ครู เกี่ยวข้องกับคำใด

ก. หนังสือ

ข. นักเรียน

ค. โรงเรียน

ง. ชอล์ก

3. โต๊ะ เกี่ยวข้องกับคำใด

ก. เก้าอี้

ข. ขนาด

ค. ห้อง

ง. ไม้

4. ปากกา เกี่ยวข้องกับคำใด

ก. หมึก

ข. ดินสอ

ค. กระดาษ

ง. ยางลบ

5. แสตมป์ เกี่ยวข้องกับคำใด

ก. ภาษี

ข. ผู้ส่ง

ค. ผู้รับ

ง. จดหมาย

6. ยา เกี่ยวข้องกับคำใด

ก. คน

ข. โรค

ค. หาย

ง. ขม

7. ทะเลทราย เกี่ยวข้องกับคำใด

ก. ทุกข์

ข. หิวโหย

ค. กัณดาร

ง. อดอยาก

ฯลฯ

2. รูปแบบของศัพท์สัมพันธ์

ซึ่งรูปแบบในการจัดทำศัพท์สัมพันธ์มี 2 ประเภท คือ รับคำศัพท์มาจากผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชานั้นๆ หรือ รวบรวมคำศัพท์เองแล้วนำมาจัดกลุ่ม จากนั้นจึงนำคำศัพท์มาสร้างความสัมพันธ์กัน สำหรับจุดเด่นของ Thesaurus คือ คำศัพท์ทุกคำจะมีความสัมพันธ์กัน (การจัดทำศัพท์สัมพันธ์. 2557: ออนไลน์) เช่น

BT = Broader Term = คำที่กว้างกว่า

NT = Narrower Term = คำที่แคบกว่า

RT = Related Term = คำที่สัมพันธ์กัน

UF = Use For = ใช้สำหรับ = เป็นคำโยงใช้บอกว่าคำที่โยงไปไม่ใช่แล้วให้ใช้คำ
นี้แทน

USE = ใช้ = เป็นคำโยงใช้บอกว่าคำนี้ไม่ใช่แล้วให้ใช้คำที่โยงไปแทน

ตัวอย่าง

คอมพิวเตอร์ BT เครื่องจักรประมวลผล

คอมพิวเตอร์ NT การประมวลผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

คอมพิวเตอร์ RTซอฟต์แวร์

คอมพิวเตอร์ UF คณิตกร

คณิตกร USE คอมพิวเตอร์

นอกจากคำว่า Thesaurus แล้วยังมีคำอื่นที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน

ตัวอย่างเช่น

Thesaurus เป็นกลุ่มของคำศัพท์ที่ค้นได้ภายในสาขาวิชา มีการสร้างความสัมพันธ์ของชุดคำศัพท์เพื่อช่วยจำกัดขอบเขตของเนื้อหา Ontology เป็นกลุ่มของคำศัพท์ที่ค้นข้ามสาขาวิชาได้ เน้นการค้นหาเชิงความหมายมากกว่า Thesaurus Taxonomy หรืออนุกรมวิธาน เป็นระบบคำศัพท์เครือข่ายเชิงความหมาย ถูกจัดมาอย่างมีมาตรฐานและมีลำดับชั้น Folksonomy เป็น User Taging ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ผู้ใช้สร้างความสัมพันธ์ขึ้นเองโดยการ Tag

ศัพท์สัมพันธ์ตามคลัสเตอร์ สวทช.

Home ▶ ศัพท์สัมพันธ์ตามคลัสเตอร์ สวทช.

[code] [Options]

ศัพท์สัมพันธ์ตามคลัสเตอร์ สวทช.

[x]NT1	[code]	กฎของเมนเดล [+]
[x]NT1	[code]	กฎหมายสิทธิบัตร (Patent laws and legislation) [+]
[x]NT1	[code]	กฎหมายเกษตรกรรม (Agricultural laws and legislation) [+]
[x]NT1	[code]	กรด (Acids)
[x]NT1	[code]	กรดดีออกซีไรโบนิวคลีอิก
[x]NT1	[code]	กรดนิวคลีอิก (Nucleic acids) [+]
[x]NT1	[code]	กรรมพันธุ์
[x]NT1	[code]	กริด (ระบบคอมพิวเตอร์) (Computational grids (Computer systems))
[x]NT1	[code]	กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม
[x]NT1	[code]	กล้องจุลทรรศน์ (Microscopes)
[x]NT1	[code]	กลีกรรรม
[x]NT1	[code]	กักพืช
[x]NT1	[code]	ก้างหินแก๊ส
[x]NT1	[code]	กัมมันตภาพรังสี [+]
[x]NT1	[code]	กายภาพบำบัด (Physical therapy) [+]
[x]NT1	[code]	การกลายพันธุ์ (Mutation (Biology))
[x]NT1	[code]	การกลายพันธุ์พืช (Plant mutation)
[x]NT1	[code]	การกักพืช (Plant quarantine)
[x]NT1	[code]	การกักสัตว์ (Quarantine, Veterinary)
[x]NT1	[code]	การกำจัดขยะ (Refuse and refuse disposal) [+]
[x]NT1	[code]	การกำจัดของเสีย (Waste disposal)

ภาพที่ 5.1 ตัวอย่างศัพท์สัมพันธ์ของ สวทช.

ที่มา (<http://nattawutbuuis.wordpress.com/>)

จากภาพที่ 5.1 กระบวนการสร้างศัพท์สัมพันธ์ต้องผ่านการศึกษารวบรวม คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องจากนักวิจัย บรรณารักษ์ และผู้เชี่ยวชาญ จัดทำร่วมกัน แล้วพิจารณา คัดเลือกคำศัพท์หลักเพื่อนำไปใช้เป็นหัวข้อใหญ่ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำศัพท์ แล้วจึงนำ คำศัพท์ที่พิจารณาแล้วไปจัดทำเป็นคำศัพท์สัมพันธ์ต่อไป วิเคราะห์ได้ว่าเป็นคลังของคำศัพท์ที่ รวบรวมคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกันมารวมกลุ่มกัน โดยมีการจัดเรียง คำศัพท์ต่างๆ ตามแนวคิดของแต่ละสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ โดย จะแสดงความสัมพันธ์ของคำศัพท์ในลักษณะที่มีความหมายกว้างกว่าศัพท์หลัก แคบกว่าศัพท์ หลัก คำที่เป็นคำโยง และคำศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องกับศัพท์หลักก็ได้ ขึ้นอยู่กับแนวคิดของ ผู้จัดทำศัพท์สัมพันธ์

การจัดหมู่

การจัดหมวดหมู่หนังสือ คือ การจัดกลุ่มหนังสือ โดยพิจารณาจากเนื้อหาสาระ ของหนังสือเป็นสำคัญ หรือลักษณะการประพันธ์อย่างเดียวกันไว้ด้วยกัน โดยมีสัญลักษณ์ แสดงเนื้อหาของหนังสือแต่ละประเภทโดยจะเขียนสัญลักษณ์แทนประเภทของหนังสือไว้ที่ สัน หนังสือแต่ละเล่ม เพื่อจะเป็นการบอกตำแหน่งของหนังสือที่อยู่ในห้องสมุด หนังสือที่ เนื้อหาเหมือนกัน หรือ คล้ายคลึงกันจะจัดวางไว้ด้วยกันหรือใกล้ๆ กัน (จุฑามาต ปานศิริ. 2557: ออนไลน์) การจัดหมวดหมู่หนังสือเป็นการจัดหนังสืออย่างมีแบบแผน โดยจัดหนังสือที่ มีเนื้อเรื่องเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันไว้ด้วยกัน แล้วใช้สัญลักษณ์แทนเพื่อให้เกิดความสะดวก แก่ผู้ใช้ในการค้นหาหนังสือ ซึ่งมีอยู่หลายระบบด้วยกัน แต่ที่นิยมใช้สำหรับห้องสมุดโรงเรียน คือ ระบบทศนิยมของดิวอี้ และห้องสมุดมหาวิทยาลัย คือ ระบบรัฐสภาอเมริกัน

1. ความสำคัญของการจัดหมู่หนังสือ

1.1 ผู้ใช้ห้องสมุดและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดสามารถค้นหาหนังสือที่ต้องการได้ ง่าย และประหยัดเวลา เพราะเมื่อมีการจัดหมู่หนังสืออย่างเป็นระบบที่สันหนังสือทุกเล่มจะมีเลข หมู่หนังสือ ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถค้นหาหนังสือได้โดยเปิดดูเลขจากบัตรรายการ แล้วตรงไปหา หนังสือจากชั้นได้อย่างรวดเร็ว เจ้าหน้าที่ห้องสมุดก็สามารถจัดเก็บหนังสือชั้นได้ถูกต้องและ รวดเร็ว

1.2 หนังสือที่มีเนื้อหาวิชาอย่างเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันจะรวมอยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน ช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีโอกาสเลือกหนังสือเนื้อเรื่องที่ต้องการจากหนังสือหลาย ๆ เล่มได้อย่างรวดเร็ว

1.3 หนังสือที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน หรือสัมพันธ์กันจะอยู่ใกล้ ๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถหาหนังสือที่มีเรื่องราวเหมือนกันมาประกอบ เนื้อหาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4 ช่วยให้ทราบว่า มีจำนวนหนังสือในแต่ละหมวดมากน้อยเพียงใด

1.5 เมื่อได้หนังสือใหม่เข้ามาในห้องสมุด ก็สามารถจัดหมวดหมู่ แล้วนำออกชั้นชั้นร่วมกับหนังสือที่มีอยู่ก่อนแล้ว เพื่อให้บริการได้อย่างรวดเร็ว

2. ประโยชน์ของการจัดหมวดหมู่หนังสือ

2.1 หนังสือแต่ละเล่มจะมีสัญลักษณ์แทนเนื้อหาของหนังสือ

2.2 หนังสือที่มีเนื้อหาวิชาอย่างเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันจะรวมอยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน ช่วยให้ผู้ใช้มีโอกาสเลือกหนังสือหรือเนื้อเรื่องตามที่ต้องการจากหนังสือ ได้หลายเล่ม

2.3 หนังสือที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน หรือสัมพันธ์กันจะอยู่ใกล้ ๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถหาหนังสือที่มีเรื่องราวเหมือนกันมาใช้ประกอบ เนื้อหาได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 หนังสือที่มีลักษณะคำประพันธ์แบบเดียวกันจะอยู่รวมกันตามภาษาของคำประพันธ์นั้นๆ

2.5 ช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถค้นหาหนังสือได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และช่วยประหยัดเวลาเพราะที่สันหนังสือทุกเล่มจะปรากฏเลขเรียกหนังสือ เจ้าหน้าที่สามารถจัดเก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง รวดเร็ว

2.6 ช่วยให้ทราบจำนวนหนังสือแต่ละสาขาวิชาว่ามีจำนวนมากน้อยเท่าใด หากวิชาใดยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการจะได้จัดหาเพิ่มเติมให้เหมาะสม

2.7 เพิ่มประสิทธิภาพในการสืบค้นวัสดุห้องสมุด ลดความผิดพลาดในการสืบค้น สามารถค้นได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ รวดเร็วและประหยัดเวลา

3. ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือที่ควรทราบ

การจัดหมวดหมู่หนังสือในปัจจุบันมีการจัดในระบบต่างๆ ดังนี้

3.1 ระบบเอ็กซ์แพนซีฟ (Expansive Classification) ของ ชาร์ลส์ แอมมิ คัตเตอร์ (Chartes Ammi Cutter)

3.2 ระบบทศนิยมของดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) หรือ DC หรือ DDC ของ เมลวิลล์ ดิวอี้ (Melvil Dewey)

3.3 ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) หรือ LC ของ เฮอเบิร์ท พูทน์ม (Derbert Putnam) และคณะบรรณารักษ์หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

3.4 ระบบทศนิยมสากล (Universal Decimal Classification) หรือ UDC ของ พอล อ็อตเล็ต (Paul Otlet) และองรี ลา ฟอนแตน (Henri La Fontaine)

3.5 ระบบซัพเจค (Subject Classification) หรือ SC ของ เจมส์ ดัฟฟ์ บราวน์ (James Duff Brown)

3.6 ระบบโคลอน (Colon Classification) หรือ CC ของ เอส. อาร์. แรังกานาธาน (S.R. Ranganathan)

3.7 ระบบบรรณานุกรม (Bibliographic Classification) หรือ BC ของ เฮนรี เอฟเวลิน บลิสส์ (Henry Evelyn Bliss)

ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือทั้ง 7 ระบบ บางระบบมีการนำมาใช้น้อยมาก แต่บางระบบมีการนำมาใช้แพร่หลายในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย ได้แก่ **ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และระบบทศนิยมของดิวอี้** ทั้งสองระบบนี้ห้องสมุดได้นำมาใช้แตกต่างกันตามลักษณะและขนาดของห้องสมุด ซึ่งนับว่าเป็นระบบการจัดหมวดหมู่ที่สำคัญ และเป็นที่ยอมรับใช้มากที่สุด

4. การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้

การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) เรียกว่า ระบบ D.C. หรือ D.D.C. ระบบนี้ตั้งชื่อตามผู้คิดค้น คือ นายเมลวิลล์ ดิวอี้ (Melvil Dewey)

บรรณารักษ์ชาวอเมริกัน ดิวอี้มีความสนใจห้องสมุดเป็นพิเศษ ในขณะที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยแอมเฮิร์สต์ ในรัฐแมสซาชูเซตต์ ได้สมัครเข้าทำงานห้องสมุดของวิทยาลัยนั้น ในตำแหน่งผู้ช่วยบรรณารักษ์ ดิวอี้ได้ไปดูงานด้านการจัดหนังสือให้สะดวกแก่การใช้ในห้องสมุดต่างๆ ถึง 50 แห่ง แล้วจึงได้เริ่มคิดระบบการจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมขึ้นในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2416 (ค.ศ. 1873) ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการห้องสมุดของวิทยาลัยนั้น จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1876 และได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเลขหมู่ให้ทันสมัยอยู่เสมอ และจัดพิมพ์ใหม่ครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2534 เป็นการพิมพ์ครั้งที่ 20 ระบบนี้ใช้ตัวเลขเป็นสัญลักษณ์แทนชนิดของหนังสือ โดยใช้ตัวเลขสามหลัก และยังสามารถใช้จุดทศนิยมหลังเลขหลักร้อย ช่วยในการแบ่งย่อยเนื้อหาวิชาได้อีกด้วย ระบบนี้ใช้ง่าย เข้าใจและจำได้ง่าย จึงเป็นระบบการจัดหมู่ที่นิยมใช้กันแพร่หลายในห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชนในทุกๆ ประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยเราด้วย ระบบทศนิยมของดิวอี้ แบ่งหนังสือเป็นหมวดหมู่ใหญ่ไปหาหมวดย่อย ๆ ดังนี้

4.1 หมวดใหญ่ (Classes) หรือการแบ่งครั้งที่ 1 คือ การแบ่งความรู้ต่างๆ ออกเป็น 10 หมวดใหญ่ โดยใช้ตัวเลขหลักร้อยเป็นสัญลักษณ์ ดังต่อไปนี้

หมวด 000 เบ็ดเตล็ด ความรู้ทั่วไป บรรณารักษศาสตร์

หมวด 100 ปรัชญา จิตวิทยา

หมวด 200 ศาสนา

หมวด 300 สังคมศาสตร์

หมวด 400 ภาษาศาสตร์

หมวด 500 วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

หมวด 600 เทคโนโลยี หรือวิทยาศาสตร์ประยุกต์

หมวด 700 ศิลปกรรม และนันทนาการ

หมวด 800 วรรณคดี

หมวด 900 ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

4.2 หมวดย่อย (Division) หรือการแบ่งครั้งที่ 2 คือ การแบ่งหมวดใหญ่แต่ละหมวดออกเป็น 10 หมวดย่อย โดยใช้ตัวเลขหลักสิบแทนสาขาวิชาต่างๆ ดังต่อไปนี้

000 เบ็ดเตล็ด

010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อกหนังสือ

020 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

030 สารานุกรมทั่วไป

040 (ยังไม่กำหนด)

050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่องและดรรชนี

060 องค์กรต่างๆ และพิพิธภัณฑ์วิทยา

070 วารสารศาสตร์ การพิมพ์ หนังสือพิมพ์

080 รวมเรื่องทั่วไป

090 ต้นฉบับตัวเขียนและหนังสือหายาก

100 **ปรัชญาและจิตวิทยา**

110 อภิปรัชญา

120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความเป็นมนุษย์

130 จิตวิทยาสาขาต่างๆ ศาสตร์เกี่ยวกับความรู้สึก

140 ปรัชญาระบบต่าง ๆ

150 จิตวิทยา

160 ตรรกวิทยา

170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศิลธรรม

180 ปรัชญาสมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลาง และปรัชญาตะวันออก

190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่

200 **ศาสนา**

210 ศาสนาธรรมชาติ

220 คัมภีร์ไบเบิล

230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา

240 ศิลธรรมของชาวคริสเตียน

250 ระเบียบแบบแผนของศาสนาคริสต์

260 สังคมของชาวคริสเตียน

270 ประวัติคริสต์ศาสนาในประเทศต่าง ๆ

280 คริสต์ศาสนาและนิกายต่าง ๆ

290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่น ๆ

300 **สังคมศาสตร์**

310 สถิติทั่วไป

320 รัฐศาสตร์

330 เศรษฐศาสตร์

- 340 กฎหมาย
- 350 รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ การบริหารกองทัพ
- 360 ปัญหาสังคม สวัสดิภาพสังคม
- 370 การศึกษา
- 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง
- 390 ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา
- 400 ภาษาศาสตร์**
- 410 ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ
- 420 ภาษาอังกฤษ
- 430 ภาษาเยอรมันและภาษาในกลุ่มเยอรมัน
- 440 ภาษาฝรั่งเศส
- 450 ภาษาอิตาลี ภาษาโรมาเนีย
- 460 ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส
- 470 ภาษาละติน
- 480 ภาษากรีก
- 490 ภาษาอื่น ๆ
- 500 วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์**
- 510 คณิตศาสตร์
- 520 ดาราศาสตร์
- 530 ฟิสิกส์
- 540 เคมี โลหะวิทยา
- 550 ธรณีวิทยา
- 560 บรรพชีวินวิทยา ชีววิทยาโบราณคดีศึกษา
- 570 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ
- 580 พฤกษศาสตร์
- 590 สัตววิทยา
- 600 เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ประยุกต์**
- 610 แพทยศาสตร์
- 620 วิศวกรรมศาสตร์
- 630 เกษตรศาสตร์

- 640 คหกรรมศาสตร์
- 650 ธุรกิจและการจัดการธุรกิจ
- 660 วิศวกรรมเคมี
- 670 โรงงานอุตสาหกรรม
- 680 โรงงานผลิตสินค้าเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ
- 690 การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง
- 700 ศิลปะและนันทนาการ**
- 710 ศิลปะการออกแบบบริเวณพื้นที่
- 720 สถาปัตยกรรม
- 730 ประติมากรรม และศิลปะพลาสติก
- 740 มัณฑนศิลป์และการวาดเขียน
- 750 จิตรกรรม
- 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟิก
- 770 การถ่ายภาพ และภาพถ่าย
- 780 ดนตรี
- 790 ศิลปะการแสดง นันทนาการ การกีฬา
- 800 วรรณคดี**
- 810 วรรณคดีอเมริกัน
- 820 วรรณคดีอังกฤษ
- 830 วรรณคดีเยอรมัน
- 840 วรรณคดีฝรั่งเศส
- 850 วรรณคดีอิตาลี
- 860 วรรณคดีสเปน วรรณคดีโปรตุเกส
- 870 วรรณคดีละติน
- 880 วรรณคดีกรีก
- 890 วรรณคดีภาษาอื่น ๆ
- 900 ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์**
- 910 ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว
- 920 ชีวประวัติและสกุลวงศ์
- 930 ประวัติศาสตร์โลกโบราณ

- 940 ประวัติศาสตร์ทวีปยุโรป
- 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชียตะวันออก ตะวันออกไกล
- 960 ประวัติศาสตร์ทวีปแอฟริกา
- 970 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือ
- 980 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาใต้
- 990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลก

4.3 หมู่ย่อย (Section) หรือการแบ่งครั้งที่ 3 คือ การแบ่งหมวดย่อยแต่ ละหมวดออกเป็น 10 หมู่ย่อย โดยใช้เลขหลักหน่วยแทนสาขาวิชา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หมวดย่อย 640 คหกรรมศาสตร์

- 641 อาหารและเครื่องดื่ม
- 642 การจัดเลี้ยง
- 643 บ้านพักอาศัย และอุปกรณ์ภายในบ้าน
- 644 เครื่องอำนวยความสะดวกภายในบ้าน
- 645 เครื่องประดับบ้าน
- 646 การตัดเย็บเสื้อผ้า การตกแต่งร่างกาย
- 647 การจัดการบ้านเรือน
- 648 การสุขาภิบาลในบ้าน
- 649 การเลี้ยงดูเด็ก การพยาบาลในบ้าน

4.4 จุดทศนิยม หรือการแบ่งครั้งที่ 4 หลังจากการแบ่งเป็นหมู่ย่อยแล้วยัง สามารถแบ่งย่อยละเอียดเพื่อระบุเนื้อหาวิชาให้เฉพาะเจาะจงลงไปได้อีก โดยการใช้ทศนิยม หนึ่งตำแหน่งไปจนถึงหลายตำแหน่ง เช่น

959 ประวัติศาสตร์ประเทศในเอเชียอาคเนย์

959.1 ประวัติศาสตร์ประเทศพม่า

959.3 ประวัติศาสตร์ประเทศไทย

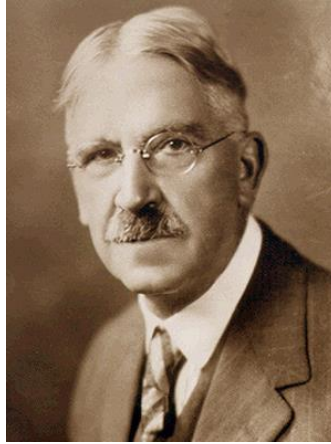
959.31 ประวัติศาสตร์ไทยสมัยโบราณถึง พ.ศ. 1780

959.32 สมัยกรุงสุโขทัย

959.33 สมัยกรุงศรีอยุธยา

959.34 สมัยกรุงธนบุรี

959.35 สมัยรัตนโกสินทร์ – ปัจจุบัน

ภาพที่ 5.2 จอห์น ดิวอี้ (John Dewey)

ที่มา (ภูเกิล. 2557: ออนไลน์)

จะเห็นได้ว่าการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้ จะใช้วิธีแบ่งหนังสือจากหมวดหมู่ใหญ่กว้างๆ ไปหาหมวดหมู่ย่อยๆ ต่อไปได้อีกโดยใช้จุดทศนิยมแบบไม่รู้จบ ซึ่งผู้อ่านไม่จำเป็นต้องจำให้ได้ทั้งหมด แต่ควรจำให้ได้เฉพาะหมวดใหญ่ 10 หมวดว่าแต่ละหมวดเกี่ยวกับสาขาวิชาอะไร และจำเลขหมู่ของหนังสือบางเล่มที่ผู้อ่านใช้เป็นประจำก็เพียงพอแล้ว เพราะผู้ใช้ห้องสมุดจำเป็นต้องรู้จักวิธีการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

4.5. การจัดหมู่หนังสือที่ไม่ใช้ตัวเลขเป็นสัญลักษณ์ หนังสือบางประเภทผู้อ่านให้ความสนใจด้านการใช้ภาษา ตลอดจนวิธีการดำเนินเรื่องมากกว่าสาระทางวิชาการ ห้องสมุดจึงใช้อักษรย่อของคำที่บอกประเภทหนังสือต่างๆ แทนการให้เลขหมู่แต่ละเล่ม ซึ่งห้องสมุดแต่ละแห่งอาจจะใช้ตัวอักษรย่อแตกต่างกันสำหรับหนังสือประเภทเดียวกัน เช่น เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการจัดหมู่หนังสือ ห้องสมุดส่วนมากนิยมใช้ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์แทนการให้เลขหมู่หนังสือบางประเภท เพราะห้องสมุดพิจารณาเห็นว่าหนังสือประเภทนั้นๆ ผู้อ่านมิได้ให้ความสนใจสาระทางวิชาการมากเท่ากับการใช้ถ้อยคำ ภาษา ตลอดจนวิธีการดำเนินเรื่อง ห้องสมุดจึงใช้อักษรย่อของคำที่บอกประเภทหนังสือต่างๆ แทนการใช้สัญลักษณ์สำหรับหนังสือเหล่านี้ แต่ละห้องสมุดอาจจะใช้ตัวอักษรแตกต่างกัน สำหรับหนังสือประเภทเดียวกัน สำหรับห้องสมุดโรงเรียนกบินทร์วิทยาใช้สัญลักษณ์ดังนี้

น	แทน	นวนิยาย (นวนิยายภาษาไทย)
Fic	แทน	Fiction (นวนิยายภาษาต่างประเทศ)
รส	แทน	รวมเรื่องสั้น

ยว	แทน	หนังสือสำหรับเยาวชน
พ	แทน	หนังสือพ็อคเก็ตบุ๊ก
อ	แทน	หนังสืออ้างอิง
Ref	แทน	หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ (Reference Book)
บ	แทน	แบบเรียน

หนังสือที่มีสัญลักษณ์พิเศษที่ใช้ตัวย่อแทนเลขหมู่หรือสัญลักษณ์ของระบบการจัดหมู่เหล่านี้จะเรียงอยู่บนชั้นแยกจากหนังสืออื่น ๆ ที่ให้หมวดหมู่หรือสัญลักษณ์ตามระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือที่เป็นสากล

5. การจัดหมู่หนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) เรียกว่า L.C. เป็นระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุดที่ นิยมในหอสมุดขนาดใหญ่ที่มีหนังสือเฉพาะสาขาอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหอสมุดในมหาวิทยาลัยและ ห้องสมุดทางการวิจัย ซึ่งถูกริเริ่มคิดขึ้นโดย ดร.เฮอริต แพทนัม (Dr.Herbert Putnum) ชาวอเมริกัน บรรณารักษ์ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน, ชาร์ลส์ มาร์เตล (Charles Martel) ชาวสวีตเซอร์แลนด์ หัวหน้าแผนกจัดหมวดหมู่หนังสือ และวิลเลียม ปาร์เกอร์ คัตเตอร์ (William Parker Cutter) (วิกิพีเดีย. 2557: ออนไลน์)

ภาพที่ 5.3 ดร.เฮอริต แพทนัม (Dr.Herbert Putnum)

ที่มา (ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน. 2557: ออนไลน์)

การจัดหมวดหมู่หนังสือตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน แบ่งหนังสือออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ ตามประเภทของหนังสือ โดยใช้ ตัวอักษรโรมันผสมกันตัวเลขอารบิก

หมวดใหญ่

แบ่งออกเป็น 20 หมวดใหญ่ โดยใช้ตัวอักษร A-Z ยกเว้น I,O,W,X และ Y ดังนี้

- A ความรู้ทั่วไป (General Work)
- B ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา (Philosophy, Psychology, Religion)
- C ศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ (Auxiliary Sciences of History)
- D ประวัติศาสตร์ทั่วไปและโลกเก่า (History:General)
- E-F ประวัติศาสตร์อเมริกา (History:America (Western Hemisphere))
- G ภูมิศาสตร์ แผนที่ มานุษยวิทยา นันทนาการ (Geography, Maps, Anthropology, Recreation)
- H สังคมศาสตร์ (Social Sciences)
- J รัฐศาสตร์ (Political Science)
- K กฎหมาย (Law)
- L การศึกษา (Education)
- M ดนตรี (Music)
- N วิจิตรศิลป์ (Fine Arts)
- P ภาษาศาสตร์ วรรณกรรม (Linguistics, Literature)
- Q วิทยาศาสตร์ (Science)
- R แพทยศาสตร์ (Medicine)
- S เกษตรศาสตร์ (Agriculture)
- T เทคโนโลยี (Technology)
- U วิทยาการทหาร (Military Science)
- V นาวิกศาสตร์ (Naval Science)
- Z บรรณานุกรม บรรณารักษศาสตร์ (Bibliography, Library Science)

หมวดย่อย (Division) หรือการแบ่งครั้งที่ 2 โดยใช้ตัวอักษรโรมันสองตัวเป็นสัญลักษณ์แทนเนื้อหาหนังสือ ยกเว้น หมวด E-F และหมวด Z จะใช้อักษรตัวเดียว ผสมกับตัวเลข ส่วนหมวด K และ D จะใช้อักษร 3 ตัว ซึ่งแต่ละหมวดจะแบ่งได้มากน้อยต่างกัน ดังตัวอย่างการแบ่งหนังสือในหมวด T จะแบ่งได้ 16 หมวดย่อย ดังนี้

หมวด	ประเภทหนังสือ
TA	วิศวกรรมศาสตร์ทั่วไป วิศวกรรมโยธา
TC	วิศวกรรมศาสตร์
TD	เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมสุขาภิบาล
TE	วิศวกรรมทางหลวง ถนน และผิวการจราจร
TF	วิศวกรรมรถไฟ และการปฏิบัติการ
TG	วิศวกรรมสะพาน
TH	การก่อสร้างอาคาร
TJ	วิศวกรรมเครื่องกลและเครื่องจักร
TK	วิศวกรรมไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์
TL	ยานพาหนะ การบิน ยานอวกาศ
TN	วิศวกรรมเหมืองแร่ โลหะการ
TP	เคมีเทคนิค
TR	การถ่ายภาพ
TS	การผลิต โรงงาน
TT	หัตถกรรม
TX	คหกรรมศาสตร์

วิศวกรรม

หมู่ย่อย (Section) หรือการแบ่งครั้งที่ 3 โดยการใช้ตัวเลขอารบิกตั้งแต่ 1 – 9999 และเติมจุดทศนิยมโดยไม่จำกัดตำแหน่ง ดังตัวอย่าง

TA	วิศวกรรมศาสตร์
TA170	วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
TX	คหกรรมศาสตร์
TX361	อาหารและโภชนาการเฉพาะกลุ่มคน

TX361.A3

อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ

6. เลขเรียกหนังสือ (Call Number)

เลขเรียกหนังสือ คือ สัญลักษณ์ที่ห้องสมุดกำหนดให้กับหนังสือทุกเล่มในห้องสมุด เพื่อให้หนังสือแต่ละเล่มมีความแตกต่างจากกันหรือมีรหัสเฉพาะของแต่ละเล่ม เลขเรียกหนังสือ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

6.1 เลขหมู่หนังสือ (Classification number) แสดงเนื้อหาหรือวิธีประพันธ์ของหนังสือ ได้มาจากระบบการจัดหมวดหมู่

6.2 เลขผู้แต่ง (Author number) ประกอบด้วยอักษรและเลขประจำตัวผู้แต่ง ซึ่งได้มาจากตารางเลขประจำตัวผู้แต่งของคัตเตอร์ (Cutter Author Tables)

6.3 อักษรชื่อเรื่อง (Workmark) เป็นอักษรตัวแรกของหนังสือ

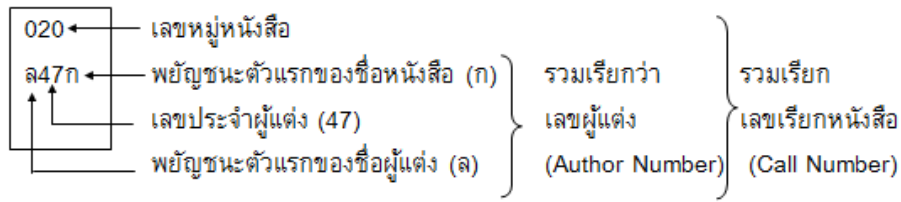
หนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะมีรายละเอียดแตกต่างกันในส่วนเลขผู้แต่ง ดังนี้

ภาษาไทย ประกอบด้วยอักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่ง และเลขประจำผู้แต่ง
ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยอักษรสองตัวแรกของนามสกุลผู้แต่ง และเลขประจำผู้แต่ง

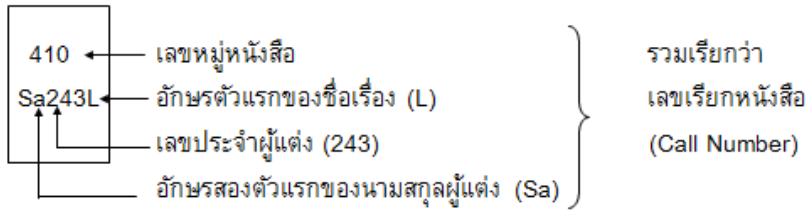
หนังสือบางประเภทอาจมีเลขเรียกที่ยาวกว่าปกติ เนื่องจากมีสัญลักษณ์พิเศษประจำกลุ่มหนังสือซึ่งกำกับอยู่เหนือเลขหมู่ด้วย เช่น อ (อ้างอิง) หรือ Ref วจ (วิจัย) หรือ Res ส (สารสนเทศอีสาน) หรือ S เป็นต้น และอาจมีครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ เลขเล่ม หรือ เลขฉบับ เช่น ล.1 ฉ.3 ด้วย

ตัวอย่างเลขเรียกหนังสือ

หนังสือเรื่องการใช้ห้องสมุดของ ศาสตราจารย์ ดร. ลมูล รัตตากร มีเลขเรียกหนังสือดังนี้ (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2557: ออนไลน์)

หนังสือเรื่อง Linguistics เขียนโดย Mary E. Saramit จะมีเลขเรียกหนังสือดังนี้

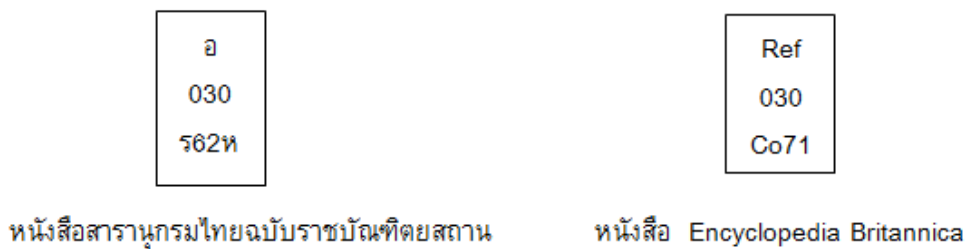

การให้เลขเรียกหนังสือสำหรับหนังสือประเภทต่างๆ

6.3.1 หนังสือสารคดีวิชาการทั่วไป (General Books) เมื่อห้องสมุดได้รับหนังสือประเภทนี้จะพิจารณาเนื้อหาเพื่อให้หมวดหมู่หนังสือ และเขียนเลขเรียกหนังสือที่สันของหนังสือ เช่น

6.3.2 หนังสือสารคดีวิชาการประเภทหนังสืออ้างอิง (Reference Books) จะให้เลขหมู่เช่นกัน พร้อมทั้งเพิ่มอักษร อ ลงบนเลขเรียกหนังสือสำหรับหนังสืออ้างอิงภาษาไทย และ Ref สำหรับหนังสืออ้างอิงภาษาอังกฤษ เช่น

6.3.3 หนังสือประเภทวิทยานิพนธ์หรือปริญญาโทหรือปริญญาตรี หอสมุดให้เลขหมู่ในระบบเดียวกับหนังสือวิชาการทั่วไป แต่จะเพิ่มอักษร วจ ซึ่งย่อมาจากวิจัย ลงเหนือเลขเรียกหนังสือ เช่น

<p>วจ 495.91 ด25อ</p>

6.3.4 หนังสือของศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร สำนักวิทยบริการจัดหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคอีสานส่วนหนึ่งไปไว้ในศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร ซึ่งเป็นห้องสมุดเฉพาะในสำนักวิทยบริการ ใช้อักษร ส หรือ S ซึ่งย่อมาจาก “สารสนเทศอีสาน” ไว้เหนือเลขเรียกหนังสือที่เก็บไว้ในศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร เช่น

<p>ส 895.9109 ด44ว</p>

กล่าวโดยสรุป การจัดหมู่หนังสือเป็นการแยกหนังสือออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหา และเป็นระเบียบในการจัดเก็บ การจัดแยกหนังสือมีหลายวิธี เช่นแบ่งตามเนื้อหา หรือเนื้อเรื่อง แบ่งตามลักษณะและสีของปก แบ่งตามอักษรชื่อผู้แต่ง แบ่งตามขนาดรูปเล่ม แต่วิธีที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน และถือว่าการจัดระบบหมู่ที่ดี คือ การจัดแยกตามเนื้อหา หรือเนื้อเรื่อง ซึ่งจะทา ให้หนังสือที่มีเนื้อหาเดียวกันอยู่รวมกัน และเนื้อหาสัมพันธ์กันอยู่ใกล้กัน และใช้สัญลักษณ์แทนเนื้อหาของหนังสือ ซึ่งในสถาบันอุดมศึกษามักใช้การจัดหมวดหมู่แบบระบบรัฐสภาอเมริกัน เนื่องจากมีศาสตร์หลายแขนง

สรุป

การทำคัพทส์ัมพันธ์เป็นการทำให้หนังสือที่มีเนื้อหาวิชาเหมือนกันอยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน เพื่อให้หนังสือที่มีเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกัน หรือสัมพันธ์กันอยู่ใกล้กัน สะดวกในการค้นหาเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน ส่งผลให้ผู้ใช้ห้องสมุดค้นหาหนังสือได้สะดวกรวดเร็ว รวมทั้งทราบจำนวนหนังสือแต่ละหมวดว่ามีมากน้อยเพียงใด และสามารถจัดเก็บหนังสือเข้าที่ ถูกต้องตามหมวดหมู่หนังสือแต่ละเล่ม การจัดหมวดหมู่หนังสือเป็นการจัดหนังสืออย่างมีแบบแผน โดยจัดหนังสือที่มีเนื้อเรื่องเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันไว้ด้วยกัน แล้วใช้สัญลักษณ์แทนเพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการค้นหาหนังสือ ซึ่งมีอยู่หลายระบบด้วยกัน แต่ที่นิยมใช้สำหรับห้องสมุดโรงเรียน คือ ระบบทศนิยมของดิวอี้ และห้องสมุดมหาวิทยาลัย คือ ระบบรัฐสภาอเมริกัน

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 5

1. อธิบายความหมายของคัพทส์ัมพันธ์มาให้ถูกต้อง
2. อรรถาภิธานคืออะไร มีองค์ประกอบอย่างไรบ้าง จงอธิบายพอสังเขป
3. จงอธิบายความหมายของการจัดหมู่มาให้ถูกต้อง
4. การจัดหมวดหมู่หนังสือมีกี่ประเภทใหญ่ๆ อะไรบ้าง จงอธิบาย
5. ให้นักศึกษาจับกลุ่มๆ ละ 10 คน ร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการจัดหมวดหมู่หนังสือ พร้อมกับนำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. ประโยชน์ของการจัดหมวดหมู่มีอะไรบ้าง
7. ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือที่ควรทราบมีอะไรบ้าง จงอธิบาย
8. เลขเรียกหนังสือคืออะไร ประกอบด้วยส่วนใดบ้าง จงอธิบายและยกตัวอย่าง
9. ให้นักศึกษาจับกลุ่มๆ ละ 5 คน ทำการสืบค้นบรรณานุกรมที่จัดหมวดหมู่ด้วยระบบดิวอี้มา 10 เรื่อง พร้อมอภิปรายรายละเอียดร่วมกันในชั้นเรียน
10. ให้นักศึกษาจับกลุ่มๆ ละ 5 คน ทำการสืบค้นบรรณานุกรมที่จัดหมวดหมู่ด้วยระบบรัฐสภาอเมริกันมา 10 เรื่อง พร้อมอภิปรายรายละเอียดร่วมกันในชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ภูเกิล. (2557). “จอห์น ดิวอี้.” สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 27, เข้าถึงได้จาก: <https://www.google.co.th/search?q=>
- “การจัดทำศัพท์สัมพันธ์.” (2557). สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 27, เข้าถึงได้จาก: <http://cmuis51.wordpress.com/2011/03/30/thesaurus/>.
- คลังศัพท์ไทย. (2557). “ศัพท์สัมพันธ์.” สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 27, เข้าถึงได้จาก: <http://www.thaiglossary.org/node/10593>.
- จุฑามาศ ปานศิริ. (2557). “การจัดหมวดหมู่หนังสือ.” สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 27, เข้าถึงได้จาก: <http://www.gotoknow.org/posts/388672>.
- “ตัวอย่างศัพท์สัมพันธ์ของ สวทช.” (2557). สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 24, เข้าถึงได้จาก: <http://nattawutbuuis.wordpress.com/>.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2557). “การจัดหมวดหมู่หนังสือ.” สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 24, เข้าถึงได้จาก: www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0012003/doc/doc/d04/d04.doc.
- “ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน.” (2557). สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 24, เข้าถึงได้จาก: <http://www.rungtiplkp.com/3.3.html>.
- วิกิพีเดีย. (2557). “ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน.” สืบค้นเมื่อ 2557, มิถุนายน 24, เข้าถึงได้จาก: <http://th.wikipedia.org/wiki/ระบบจัดหมวดหมู่หนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน>.